

**Suomen kansallinen 1325-toimintaohjelma 2012-2016**

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<b>Indikaattori 1. Poliitikot ja mandaatit</b>	
<p>A. 1325 läpileikkaavasti huomioivien kansallisten strategioiden: 1.) lukumäärä 2.) sisältö: kuinka selkeästi 1325 huomioitu ja ohjaako toimintaa (mahdolliset toimeenpanoraportit ja evaluaatiot)</p>	<p>Kansallinen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelma vuosille 2012-2016 ohjaa Suomen 1325-toimintaa. Hallituksen ohjelmassa (kesäkuu 2015) päätöslauselma 1325 on otettu selkeästi mukaan. UM koordinoi kansallisen toimintaohjelman toimeenpanoa, jota seurataan kansallisessa seurantaryhmässä. Suomen ulkoasiainhallinnon YK-strategiassa sekä ihmisoikeusstrategiassa Naiset, rauha ja turvallisuus -pätöslauselman toimeenpano on yksi strategian kärkiteemoista osana sukupuolten välisen tasa-arvon edistämistä. Vuonna 2014 hyväksyttiin hauraiden valtioiden toimintaohjelma, jossa on vahva gender-painotus. 1325-tavoitteiden edistämisen kannalta keskeisten edustustojen toiminnan ja talouden suunnitteluasiakirjoihin on kirjattu 1325-tulostavoitteita, joiden toteutumista arvioidaan vuosittain</p> <p>Puolustusvoimissa on laadittu kesällä 2014 hallinnollinen määräys YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan perustuvan sotilaallisen kriisinhallinnan gender-toiminnan toimeenpanosta ja eri toijoiden vastuista toimeenpanossa. Hallinnollisen määräyksen perustana on Suomen kansallinen toimintaohjelma vuosille 2015 - 2016. Määräyksen velvoitteita on toimeenpantu vuonna 2015 puolustusvoimien hallintoyksiköissä</p> <p>Siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia (2014) huomioi 1325-näkökulman: Siviilikriisinhallinnassa toteutetaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ”Naiset, rauha ja turvallisuus” Suomen kansallista toimintaohjelmaa. Suomi pyrkii siviilikriisinhallintaan liittyvissä toimissa parantamaan kriisialueiden naisten ja tyttöjen asemaa, vahvistamaan omaa osallistumistaan ja osaamistaan 1325-kysymyksissä sekä edistämään sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista. Suomi toimii sen puolesta, että ”Naiset, rauha ja turvallisuus”-pätöslauselmien mukaiset tavoitteet kirjataan operaatioiden mandaatteihin ja ohjausasiakirjoihin. Suomi tukee kansainvälisten järjestöjen tavoitteita lisätä naisten määrää kriisinhallinnassa ja muissa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden tehtävissä.</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<p>B. Suomen ehdotukset, aloitteet, puheenvuorot ja muu aktiivisuus (kuten työryhmätyöskentely), jolla pyritään varmistamaan 1.) ihmisoikeusperustainen 1325-toimeenpano 2.) tasa-arvonäkökulman valtavirtaistaminen ja seuranta, ml. järjestöjen ja elinten indikaattoreiden käyttäminen ja resursointi kansainvälisten järjestöjen ja sopimuselinten politiikoissa, strategioissa ja toiminnassa. Vaikuttamisen todennetut tulokset (kuten muutokset ja lisäykset em. asiakirjoihin ja käytäntöihin)</p>	<p><b>YK:</b> 1325 ihmisoikeusperustaisen toimeenpano huomioitiin YK:n ihmisoikeusneuvostossa ja YK:n yleiskokouksen III-komiteassa neuvoteltaessa aiheeseen kannalta relevanteista päätöslauselmista, relevanteissa puheenvuoroissa sekä oheistapahtumissa. Suomi nosti mahdollisuuksien mukaan esiin 1325-tematiikkaan liittyviä kysymyksiä YK-järjestöjen (UN Women, UNDP, UNFPA, UNAIDS) johtokunta- ja hallintoneuvostoistunnoissa sekä järjestöjen kanssa käydyssä dialogissa. Tasavallan presidentti osallistui 27.9.2015 UN Womenin ja Kiinan YK:n päämajassa järjestämään Global Leaders' Meeting on Gender Equality and Women's Empowerment -tapahtumaan. Tasavallan presidentti piti tapahtumassa puheenvuoron, jossa hän mm. vahvisti Suomen tuen 1325-agendan toimeenpanolle ja peräänkuulutti toimia naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi. Suomi on C-34 komiteassa tukenut 1325 liittyviä vahvoja lisäyksiä, mm. naisten priorisointi YK:n seniori tason tehtäviin, yhteistyön tiivistäminen DPKO ja UN Women välillä, pakollinen gender-koulutus johdolle ja gender-huomiointi operaatioiden jokaisessa mandaatin vaiheessa. <b>EU:</b> Vuoden 2015 aikana saavutettu merkittävä edistysaskel on Euroopan ulkosuhdehallintoon (EUH) kesällä perustettua korkean tason tasa-arvoneuvonantajan tehtävä, jota Suomi osaltaan oli edistämässä. COPS:ssa 1325-teemasta on pidetty yhteispohjoismaisia puheenvuoroja. Viimeisimmässä keskustelussa syksyllä 2015 päädyttiin kansallisen puheenvuoron pitämiseen, mutta tematiikka tarjoaa luontevan väylän myös yhteispohjoismaisen tuen ilmaisuun. EUE on osaltaan tukenut naisten asettamista ehdolle kriisinhallintatehtäviin ja ehdokkaiden valmentamista hakuprosessiin ja haastatteluihin. <b>ETYJ:</b> Rauhavälityksen ystävärühmässä, jota vetävät Suomi, Sveitsi ja Turkki, otettiin v. 2015 vahvasti esiin naisten rooli rauhanprosesseissa ja niihin vaikuttamisessa. Suomi toimi erittäin aktiivisesti ETYJ:n tasa-arvosuunnitelman lisäosaa koskevissa neuvotteluissa EU:n vetovastuuroolissa. Myös Ukrainan kriisiä koskevissa keskusteluissa Suomi on pitänyt yllä sekä pl 1325 että naisten oikeuksia koskevaa perspektiiviä. Etyjin monitorointimissiossa työskentelee yksi gender-neuvonantaja Kiovassa ja Suomi on systemaattisesti tukenut SMM:n sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevia aloitteita. <b>NATO:</b> Suomi on liittynyt rauhankumppanimaana niin Naton 1325-politiikkalinjaukseen kuin toimintaohjelmaan ja on osaltaan mukana toteuttamassa tavoitteita, joista osan toimeenpano on myös kansallisella vastuulla. Suomen ja Naton rauhankumppanuuden yhteistyöhankkeisiin (PARP) liitettiin vuonna 2014 gender-toiminta ja sen kehittäminen. Gender- yhteistyöhankkeessa edellytetään, että Suomi kehittää gender-toimintaa ja siihen liittyvää kriisinhallintahenkilöstön koulutusta niin, että suomalaiset kriisinhallintajoukot kykenevät ottamaan gender-näkökulman huomioon Naton johtamien kriisinhallintaoperaatioiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Tavoitteen mukaisesti on vuonna 2015 otettu gender-näkökulma kiinteäksi osaksi joukkojen toiminnan suunnittelua ja toimintaa. Vuonna 2015 Suomi aktiivisesti kannatti kansalaisyhteiskunnan neuvoa-antavan paneelin perustamista. Vuosi 2015 oli AU:n naisten oikeuksien vuosi. Naisten rooli Afrikan rauhanprosesseissa, vaalitarkkailussa ja konfliktien jälkeisen rauhan ylläpitämisessä on ollut Suomen keskeinen vaikuttamisen kohde. UM:n tasa-arvosuurlähettiläs osallistui YK:n Länsi-Aasian talous- ja sosiaalineuvoston (ESCWA) naisten komitean kokoukseen, jossa yhtenä teemana arabimaissa tehty 1325-työ.</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<p>C. Aloitteet, puheenvuorot ja työryhmätyöskentely, joilla pyritti vaikuttamaan operaatioiden mandaatteihin ja ohjaaviin asiakirjoihin sekä operaatioiden raportointiin 1325-tavoitteiden toimeenpanemiseksi. Vaikuttamisen todennetut tulokset (kuten muutokset ja lisäykset em. asiakirjoihin ja käytäntöihin)</p>	<p><b>YK:</b> Suomi on johdonmukaisesti pitänyt 1325 esillä kaikissa rauhanturvaoperaatioita koskevissa puheissa ja keskusteluissa. YK:n rauhanoperaatioiden tarkastelun yhteydessä 1325 pidettiin asiaa näkyvästi esillä. Konkreettisine toimina 1325 edistämiseksi on ollut henkilöstön kouluttaminen gender-kysymyksissä - niin päämajassa työskenteleviä kuin kentälle lähtijöitäkin. Suomi on C-34 komiteassa tukenut 1325 liittyviä vahvoja lisäyksiä, mm. naisten priorisointi YK:n seniori tason tehtäviin, yhteistyön tiivistäminen DPKO ja UN Women välillä, pakollinen gender-koulutus johdolle ja gender-huomiointi operaatioiden jokaisessa mandaatin vaiheessa.</p> <p><b>EU:</b> Keväällä 2015 valmisteltiin Suomen ja Ruotsin aloitteesta non-paperi Gender, Peace and Security in CSDP - From policy to practice, jonka allekirjoittajiksi liittyi 20 EU:n jäsenmaata. Non-paper sisältää konkreettisia ehdotuksia, joissa tavoitteena on gender-näkökulman vahvempi huomiointi YTPP:n strategisessa suunnittelussa sekä EU:n ulkosuhdehallinnon (EUH) ja EU:n operaatioiden resursoinnissa. Operaatioiden mandaatteja ja ohjaavia asiakirjoja käsiteltäessä on tuotu esille 1325-näkökohtia sekä EU:n poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa (COPS) että sen kriisinhallintakysymyksiä käsittelevissä työryhmissä. Tarvittaessa YTPP-operaatioiden suunnittelukirjoihin on esitetty vahvennusta kielen tai operaation tehtävien osalta kattamaan riittävästi 1325-näkökulma ja operaatiossa tarvittavat tehtäväkuvat.</p> <p><b>NATO:</b> Suomen erityisedustusto Natossa on operaatiokumppanimaana vaikuttanut aktiivisesti 1325-toimeenpanoon Naton Afganistanin ja Kosovon operaatioissa. Suomi on pyrkinyt aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että Nato-operaatioihin sisällytettäisiin riittävästi gender-neuvonantajien tehtäviä sekä heidän tehtävänselkeään sopimiseen. Suomi on täyttänyt Resolute Support –mission yhden gender-neuvonantajan tehtävää Afganistanissa. Suomi on liittynyt Naton rauhankumppanimaana niin poliittikalinjaukseen kuin toimintaohjelmaan ja on osaltaan mukana toteuttamassa tavoitteita, joista osan toimeenpano (kuten Nato-operaatioiden joukkojen koulutus) on myös kansallisella vastuulla. Suomi osallistui aktiivisella profiililla toimeenpanoa käsitelleisiin kokouksiin ja tapahtumiin ml. 1325-juhlavuoden tapahtuma lokakuussa 2015. Suomen suurlähettiläs osallistuu Naton jäsen- ja kumppanimaiden suurlähettiläiden uuteen pienryhmään, joka kokoontuu säännöllisesti keskustelemaan 1325-agendasta.</p> <p><b>ETYJ:</b> Suomi on painottanut sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista Etyjin toiminnassa, erityisesti gender-työn vahvistamista Etyjin kenttämissioissa. Missioihin tulisi rekrytoida gender-neuvonantajia ja laatia missiokohtaiset gender-toimintasuunnitelmat. Suomi on kannustanut Etyj-sihteeristön gender-yksikköä tukemaan missioita tässä. Suomi on korostanut gender-näkökulman huomioinnin tärkeyttä myös Etyjin Ukrainan toiminnoissa, erityisesti monitorointimissiossa, ja tukenut systemaattisesti tasa-arvoa koskevia kysymyksiä SMM:ssä</p>
<p><b>Indikaattori 2. Dialogit ja kumppanuudet</b></p>	

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<p>A. Pohjoismainen 1325-yhteistyö: yhteisesiintyminen, yhteiset aloitteet ja hankkeet</p>	<p>Pohjoismainen naisrauhanvälittäjien verkosto (NWMN) lanseerattiin marraskuussa 2015 Oslissa ja Suomi osallistui tilaisuuden valtiosihteeritasolla. Suomi on perustanut oman kansallisen verkoston ja käynnistänyt sen työtä tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa.</p> <p>EU:ssa 1325-teemasta on pidetty yhteispohjoismaisia puheenvuoroja.</p> <p>Suomi ja muut pohjoismaiset suurlähetystöt järjestivät yhdessä USIP:n (United States Institute for Peace) kanssa 'Global Security: What Does Gender Have To Do With It?' tilaisuuden 27.10.2015 Washingtonissa. Ministeri Elisabeth Rehn oli tilaisuuden pääpuhujana.</p> <p>Puolustusvoimat on mukana Tukholmassa toimivan Nordic Centre for Gender in Military Operations (NCGM) -keskuksen toiminnassa. Keskuksessa toimii yksi suomalainen työntekijä kurssinjohtajan ja opettajan (course director and instructor) tehtävässä, ja puolustusvoimat lähettää pyydettyinä opettajia keskuksen kursseille ja seminaareihin. Puolustusvoimien henkilöstöä koulutetaan keskuksen gender-neuvonantajien ja gender-kouluttajien kursseilla sekä kriisinhallinajoukkojen komentajien ja puolustusvoimien ylimmän johdon seminaareissa. Puolustusvoimien henkilöstöä on nimetty keskuksen toimintaan ohjaavaan ohjausryhmän sekä toiminnan kehittämistä suunnittelevaan asiantuntijatyöryhmään</p>
<p>B. 1325-tavoitteiden sisällyttäminen kehitysyhteistyöhön: 1.) kehityskumppanien kanssa käytävät dialogit ja konsultaatiot (ml. Suomen neuvottelumandaatit ja neuvotteluiden loppupäätelmät) 2.) kehitysyhteistyön maakohtaiset painopisteet ja läpileikkaavuus ohjelmasuunnittelussa</p>	<p><b>Kenian</b> kehitysyhteistyön maastrategian yksi tulosalue keskittyy hyvän hallinnon ja sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen. Keniassa Suomi tukee UN Womenin maastrategiaa, jonka yksi tulosalue keskittyy tähän aihealueeseen. UN Womenin tuella ja yhteistyössä Kenian puolustusministeriön, sisäministeriön ja poliisin kanssa naisten toimintaedellytyksen turvallisuussektorilla ovat kehittyneet. IPSTC International Peace Support Training Centre saa myös UN Womenilta tukea sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseen; keskus tukee tutkimus- ja koulutustoimien kautta mm. YK/AU:n rauhanturvaoperaatioita. <b>Somalian</b> osalta erityisesti terveysohjelman puitteissa tuettiin tasa-arvotavoitteita. <b>Etiopiassa</b> toteutetun REILA-hankkeen myötä naisten maaomistusoikeuksia on parannettu, millä on pitkällä aikavälillä turvallisuuteen ja vakauteen liittyviä vaikutuksia. Lisäksi Agro Big –hankkeessa gender-näkökulma on läpileikkaava. CO-WASH-ohjelma on edistänyt veden ja sanitaation levinneisyyttä maaseudulla, mikä osalta ehkäisee sisäistä siirtolaisuutta ja vapauttaa naisten aikaa muihin tuottaviin toimiin esim. tyttöjen koulunkäyntiin. <b>Sudanin</b>-hankkeessa on olemassa selkeää näyttöä kuinka naisten osallistumisella päätöksentekoon ja rauhanprosesseihin on ollut myönteisiä vaikutuksia</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<p>C. Tuki kansallisten toimintaohjelmien laatimiselle ja toteuttamiselle. Twinning- ja muut kumppanuushankkeet: lukumäärä ja arvo. Hankkeiden vaikutukset, esim. maatason koordinaation kehittyminen ja kansallisen omistajuuden vahvistuminen.</p>	<p>Suomi jatkoi vaikuttamista, jotta <b>Kenian</b> kansallinen toimintaohjelma lanseerattaisiin. Vuodesta 2013 lähtien Suomen tuki on osa UN Womenin maastrategian tukea (Suomen rahoitusosuus vuosina 2013-2016 yhteensä 3,9 miljoonaa euroa). <b>Afganistanissa</b> kansallinen toimintaohjelma julkistettiin kesäkuussa 2015. Suomen rahoituksellisella toimintaohjelman julkaisutilaisuuksia järjestettiin viidessä eri Afganistanin maakunnassa. Suomen on rahoittanut hanketta UN Womenin kautta, ja tuki vuosille 2013-2015 ollut 600 000 USD. Syyskuussa 2015 Suomi yhdessä EU-delegaation ja Afganistanin ulkoasiainministeriön kanssa järjesti Kabulissa konferenssin Afganistanin kansallisen 1325-toimintasuunnitelman toimeenpanon tukemiseksi. Konferenssiin osallistui noin sata Afganistanin hallituksen ja kansalaisyhteiskunnan sekä kansainvälisen yhteisön edustajaa. Suomen rahoituksella katettiin paikallistason osallistujien matkakulut. Tilaisuuden tuloksena julkaistiin lista suosituksia toimintaohjelman toimeenpanolle. Lista jaettiin Afganistanin, EU:n ja Suomen allekirjoittamalla kirjeellä myös YK:n jäsenvaltioille New Yorkissa ennen YK:n turvaneuvoston lokakuun 1325-korkean tason juhlaistuntoa. Kansallisen 1325-toimintasuunnitelman toimeenpano nostettiin kesällä 2015 tavoitteeksi Afganistanin ja kansainvälisen yhteisön kehitysyhteistyön viitekehyksessä (Self-Reliance through Mutual Accountability Framework, SMAF). Suomi oli neuvottelemassa tavoitetta viitekehukseen Nordic+ -ryhmän edustajana. Tavoitteen hyväksymiseksi Suomi teki yhteistyötä neuvottelujen aikana EU:n, Kanadan ja Yhdysvaltojen kanssa. Suomi on Afganistanissa tuonut 1325-näkökulmaa poikkileikkaavasti esiin eri yhteyksissä, kuten EU-Afganistan ihmisoikeusdialogissa ja UNDP:n hallinnoimassa poliisirahastossa. <b>Nepalissa</b> Suomi on tukenut vuonna 2015 kansallisen 1325-toimintaohjelman toimeenpanoa. Suomen rahoitus, 1,5 miljoonaa euroa vuosina 2012-2016, kohdennetaan UN Womenin maatoimiston kautta. Vuoden 2015 rahoitus oli 553 590 euroa. Nepalil toimintaohjelman toimeenpano on UN Womenin hankkeen toiminta-alueella edistynyt huomattavasti.</p>
<p><b>Indikaattori 3. Hankkeet ja ohjelmat</b></p>	
<p>A. Rahoitus kansalaisjärjestöjen hankkeille, joissa tasa-arvotavoite (gender marker 1 ja 2): hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo</p>	<p>UM/KEO tilastot: vuonna 2015 hankkeita 998 kpl, yhteensä 88 167 000 euroa,</p>
<p>B. Rahoitus kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisy- ja rauhanrakennushankkeille, joissa tasa-arvotavoite: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo</p>	<p>UM/KEO tilastot: vuonna 2015 hankkeita 19 kpl, yhteensä 5 035 000 euroa.</p>
<p>C. Rauhanvälitykseen liittyvät hankkeet, joissa huomioitu 1325-tavoitteet: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo</p>	<p>UM/KEO tilastot: 2 hanketta vuonna 2015, yhteensä 230 000 euroa.</p>
<p>D. Rahoitus DDR- ja SSR-ohjelmille, joissa selkeä gender-komponentti</p>	<p>UM/KEO tilastot: 2 hanketta vuonna 2015, yhteensä 4 514 000 euroa</p>
<p>E. Rahoitus vihreän talouden, julkisen talouden tai Aid for Trade-hankkeille, joissa on tasa-arvotavoite (gender marker 1 ja 2): lukumäärä ja kokonaisarvo</p>	<p>UM/KEO tilastot: 141 hanketta vuonna 2015, yhteensä 49 927 000 euroa</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
F. Rahoitus naisdelegaattien osallistumiselle kansainväliseen ilmasto- ja muuhun ympäristöyhteistyöhön	UM ja GGCA:n (Global Gender and Climate Alliance) yhteisaloitteesta kohdennettu varoja naisdelegaattien neuvotteluihin osallistumista tukevalle rahastolle (Women Delegates Fund, WDF).
G. Tuki humanitaariselle avulle ja katastrofiriskien vähentämiseksi, jossa huomioitu naisten ja tyttöjen näkökulma	UM/KEO tilastot: 15 hanketta vuonna 2013, yhteensä 2 764 000 euroa.
H. UN Women: rahoitus	UM/KEO tilastot: 5 hanketta, yhteensä 16 500 000 euroa, josta yleistukea 14 000 000 euroa. Suomi on yksi UN Womenin suurimmista rahoittajista.
I. Tuki kansainvälisille rikostuomioistuimille, ml. ICC:n uhrirahasto: hankkeiden lukumäärä ja kokonaisarvo	Suomi on pitänyt ICC:n työn tukemista yhtenä prioriteeteistaan kansainvälisen oikeuden alalla. Tuki 300 000 euroa ICC:n uhrirahastolle.
J. Rahoitus ja asiantuntijatuki seksuaalisen väkivallan vastaiselle toiminnalle	Justice Rapid Response (JRR) tarjoaa asiantuntemusta myös seksuaaliväkivaltarikosten tutkintaan. Suomi on JRR:n keskeisiä tukijoita.
K. Justice Rapid Response -hanke: rahoitus (ml. Suomalaisten asiantuntijoiden osallistumiseksi JRR-missioihin) sekä aktiivisuus johtoryhmässä	Suomi on jatkanut aktiivisesti toimintaansa verkostossa (Tuki vuonna 2015 200 000 euroa).
<b>Indikaattori 4. Henkilöstö, osaaminen ja vastuullisuus</b>	

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<p>A. Suomi esittänyt naisia kansainvälisiin tehtäviin, erityisesti erityisedustajat, rauhanvälittäjät, kriisinhallinnan johtotehtävät: naisten lukumäärä ja määrä suhteessa miehiin. Suomi tukenut muiden maiden naisehdokkaita.</p>	<p>Pia Stjernvall nimitettiin helmikuussa 2015 Afganistanin poliisioperaation (EUPOL Afghanistan) päälliköksi. Nina Suomalainen valittiin syyskuussa 2015 Etyjin mission Skopjessa päälliköksi, minkä lisäksi kaksi suomalaista naista toimii operaatioidensa varapäällikköinä: Kirsi Henriksson EUCAP Sahel Mali -operaation varapäällikkönä ja Päivi Nikander Etyjin Kosovon mission varapäällikkönä. Tiina Kukkamaa-Bah valittiin ODIHR:n Democratic Governance and Gender-yksikön päällikön tehtävään. ETYJ:n sihteeristössä rauhanvälitysasiantuntijana työskennellyt sekondeeratun henkilön (Kirsi Joenpolvi) seuraajana aloitti marraskuussa Meeri Jaarva ja Suomi jatkaa tukeaan Etyjin rauhanvälityskapasiteetin gender-näkökulman vahvistamiseksi. YK: Ministeri Elisabeth Rehn nimettiin syksyllä 2014 UN Womenin asettaman, ns. 1325-globaaliselvityksen laadinnassa avustavan korkean tason neuvonantajaryhmän jäseneksi ainoana pohjoismaisena edustajana. Hän toimi tehtävässä selvityksen julkaisuun eli syksyyn 2015 saakka. Toukokuussa 2015 nimitettiin suomalainen asiantuntija, Päivi Kannisto, UN Womenin rauhan ja turvallisuuden yksikön päälliköksi. Suomi on raportointikaudella rahoittanut YK:n apulaisasiantuntijoita (JPO) eri YK-järjestöihin 1325-toimintaa tukeviin tehtäviin. Suomi on esittänyt ja tukenut naisia useisiin kansainvälisiin tehtäviin, esimerkiksi YK:n kehitysohjelman (UNDP) hauraiden valtioiden maajohtajarosteriin. UM: Pohjoismainen naisrauhanvälittäjien verkosto (NWMN) lanseerattiin marraskuussa 2015 Oslolla. Suomi on perustanut oman kansallisen verkoston ja käynnistänyt sen työtä tiiviissä yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa, tavoitteena lisätä naisrauhanvälittäjien määrää kansainvälissä tehtävissä. NCGM: Suomi on lähettänyt yhden naistyöntekijän Nordic Centre for Gender in Military Operations -keskukseen. Hän työskenteli kurssinjohtajan ja opettajan tehtävässä vuoden 2015 loppuun. Hänelle on nimetty seuraaja, joka on niin ikään nainen. Seuraaja aloittaa työskentelyn keskuksessa maaliskuussa 2016. Sotilaallisen kriisinhallinnan johtotehtävissä ei työskentele tällä hetkellä yhtään naista. Korkein naisupseerin sotilasarvo on Suomessa majuri, mikä on liian alhainen sotilasarvo ylimpiin johtotehtäviin nimittämiseksi.</p>
<p>B. Suomen siviilikriisinhallintatoiminnassa ja vaalitarkkailussa vähintään 40% osuus kumpaakin sukupuolta</p>	<p>Vuoden aikana naisten osuus siviilikriisinhallintatehtäviin lähetetyistä asiantuntijoista vaihteli 33,6 ja 40 prosentin välillä. 40 %:n osallistumistaso, joka on kirjattu tavoitteeksi myös sisäministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen välisessä tulossopimuksessa, saavutettiin joulukuussa 2015. Koko EU:n tasolla naisten osuus siviilikriisinhallintaoperaatioissa on vain n.20%. Suomi esittää naisehdokkaita säännöllisesti operaatiotehtäviin. Etyj-delegaatio koordinoi siviilikriisinhallintamäärärahan avulla sekondeerattavia suomalaisia Etyjiin toimielimiin. Suomen 26 Ukrainassa toimivasta tarkkailijasta 4 on naisia. Suomen ainoa sekondeerattu tarkkailija Etyjin rajamissiossa (OM) on nainen.</p>
<p>C. Suomen sotilaallisessa kriisinhallintatoiminnassa naisten osuuden lisääminen sekä naisten määrän ja osuuden kehityksen seuranta</p>	<p>Naisten määrä sotilaallisen kriisinhallinnan tehtävissä on vaihdellut eri vuosina noin 10 - 25 hengen välillä, joka on noin 3 - 5 prosenttia kaikista kriisinhallintatehtäviin osallistuvista. Naisten määrää on pysrity lisäämään erilaisilla rekrytointikampanjoilla, joissa naiset ovat näkyvästi esillä. Vuoden 2015 lopussa Suomella oli sotilaallisen kriisinhallinnan tehtävissä yhteensä 496 henkilöä, joista 24 (4,8 %) oli naisia.</p>
<p>D. Aloitteet, puheenvuorot ja työryhmätyöskentely, joilla vaikutettu siihen, että kaikissa kansainvälisissä operaatioissa olisi ihmisoikeus- ja/tai gender-neuvonantajan tehtävä tai vähintään nimetty gender-yhteyshenkilö</p>	<p><b>EU:</b> kriisinhallintaoperaatioiden suunnittelumatriisit uudistettiin kesäkuussa 2013, jolloin uusiin suunnittelulomakkeisiin sisällytettiin 1325-näkökulma. Suomi on tuonut johdonmukaisesti esiin 1325-näkökulman kriisinhallinnassa operaatioiden suunnittelussa ja toimeenpanossa, ml. tarvittavan asiantuntemuksen varmistamiseksi operaatioissa. Keväällä 2015 valmisteltiin Suomen ja Ruotsin aloitteesta non-paperi Gender, Peace and Security in CSDP - From policy to practice, jonka allekirjoittajiksi liittyi 20 EU:n jäsenmaata. <b>Nato:</b> Suomi on pyrkinyt aktiivisesti vaikuttamaan siihen, että Nato-operaatioihin sisällytettäisiin riittävästi gender-neuvonantajien tehtäviä sekä heidän tehtävänkuviansa selkeään sopimiseen. Suomi myös pyrki vaikuttamaan kumppanimaan lähtökohdista siihen, että Naton 1325-erityisedustajan paikka vakiinnutettiin Walesin huippukokouksessa pysyvästi osaksi Naton rakenteita. Vuonna 2015 Suomi jatkoi gender-asiantuntijan sekondeeraamista Naton Resolute Support -operaatioon Afganistanissa.</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
E. Gender-asiantuntijat: koulutetut, esitetyt ja valitut	<p>Kriisinhallintakeskus lähetti kaksi osallistujaa ENTRi -hankkeen puitteissa järjestettyyn Gender Adviser -koulutukseen (järjestäjä FBA, Ruotsi) sekä kaksi osallistujaa gender -erikoiskurssille Madridiin (ESDC Course on Comprehensive Approach to Gender in Operations). Vuoden 2015 aikana asetettiin ehdolle kolme gender- ja/tai ihmisoikeusneuvonantajaa, joista yksi valittiin tehtävään. Tällä hetkellä Suomella on YK-tehtävien lisäksi viisi lähetettyä gender- ja/tai ihmisoikeusneuvonantajaa: Etyjin Kosovon-missiossa toimii Suomen lähettämä gender-neuvonantaja, ja samoin suomalainen asiantuntija aloitti NATO:n Resolute Support -operaation gender-neuvonantajana Afganistanissa keväällä 2015. Yksi suomalainen lähetetty asiantuntija työskentelee Euroopan ulkosuhdehallinnon Kriisinhallinta- ja suunnitteluosastolla Policy Officerin nimikkeellä, vastuualueenaan ihmisoikeudet ja gender, minkä lisäksi kaksi suomalaista asiantuntijaa toimii Euroopan neuvostossa, toinen ihmisoikeusneuvonantajana ja toinen Programme Officerin nimikkeellä LGBT Issues -yksikössä. EUPOL Afghanistan -operaation gender-neuvonantajana toiminut suomalainen asiantuntija kotiutui marraskuun lopussa 2015. PLM, PV: Suomi on kouluttanut vuosina 2012 - 2015 NCGM:n kursseilla yhteensä 23 gender neuvonantajaa, joista kuusi suoritti kurssin vuonna 2015. Heistä yksi oli nainen. Kouluttajakoulutuskurssin on suorittanut kolme suomalaista. Kaikki kolme suorittivat kurssin vuonna 2015, ja heistä yksi oli nainen. Kriisinhallintajoukkojen komentajille suunnattuun seminaariin on osallistunut viisi suomalaista, heistä kaksi vuonna 2015. Pohjoismaisten puolustusvoimien ylimmän johdon seminaareihin on osallistunut neljä suomalaista, joista yksi vuonna 2015. Näihin kahteen seminaariin osallistuneista kaikki ovat olleet miehiä.</p>
F. Kaikissa suomalaisissa kriisinhallintajoukoissa nimetty kansallinen gender-yhteyshenkilö, ja sukupuolinäkökulma valtavirtaistettu osaksi joukon toimintaa	<p>Libanonin UNIFIL operaatiun suomalaisessa kriisinhallintajoukossa (SKJL) työskenteli kummassakin vuoden 2015 rotaatiossa yksi gender advisor ja kaksi gender field advisoria. Afganistanin koulutusoperaatiossa gender advisorin tehtävää hoiti Ulkomisteriön lähettämä siviilikriisinhallintaoperaatiossa työskentelevä henkilö, joka työskenteli samalla myös sotilaallista kriisinhallintaa hoitavan joukon kanssa.</p>
G. Gender- ja ihmisoikeuskysymykset (ml. Käytännesäännöt ja rikosoikeudellinen vastuu) perus-, perehdytys- ja erikoiskoulutuksessa sekä harjoituksissa: 1.) koulutussuunnitelmat ja ohjeet 2.) toteutuneet tuntimäärät ja koulutustilaisuudet 3.) olemassa olevien kansainvälisesti tunnustettujen koulutussisältöjen käyttö	<p>Kaksitoista päivää kestävä siviilikriisinhallinnan peruskurssin (EU Concept Core Course) ohjelmaan kuuluu opetusmoduulit ihmisoikeuksista, gender-kysymyksistä ja päätöslauselmasta 1325. Lisäksi käsitellään oikeusvaltioperiaatetta (rule of law), inhimillistä turvallisuutta (human security) ja kansainvälistä humanitaarista oikeutta. Nämä teemat ovat myös oleellinen osa kurssin kenttäharjoitusta, jossa käsitteet viedään käytännön tasolle ja sisältöjä harjoitellaan erilaisissa tilanteissa. Ihmisoikeudet, gender-kysymykset ja päätöslauselma 1325 sisällytetään myös muihin Kriisinhallintakeskuksen järjestämiin koulutuksiin, kuten Osaamiskeskuksen puitteissa järjestettävään Integrated Crisis Management (ICM) -kurssiin. Kriisinhallintajoukkojen rotaatiokoulutuksessa annetaan kaikille operaatioon lähteville perustiedot päätöslauselmasta 1325, gender-toiminnasta, rikosoikeudellisesta vastuusta ja käytännesäännöistä. Kutakin asiaa opetetaan yksi tunti. Lisäksi muutamassa rotaatiokoulutukseen liittyvässä käytännön harjoituksessa opetellaan gender-toimintaa. Maanpuolustuskorkeakoulussa gender-asioiden koulutusta annetaan maisteriopinnoissa. Noin 40 prosentissa Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseista käsitellään gender-asioita. Nämä kurssit on suunnattu erityisesti operaatioiden johtoon nimitettävälle sekä asiantuntijatehtäviin ja sotilastarkkailijoiksi lähteville. Maanpuolustuskorkeakouluun perustettiin vuonna 2015 uusi gender-asiantuntijan virka. Asiantuntijan päätehtävä on gender-koulutuksen kehittäminen kaikkiin Maanpuolustuskorkeakoulun perus- ja jatkotutkinto-opintoihin</p>



Toiminta 2015	Tehdyt toimet
H. Naisten lähettäminen asiantuntijatehtäviin ja johtotehtäviin valmistaviin koulutuksiin	Siviilikriisinhallinnan naispuolisten asiantuntijoiden lukumäärä on huomattava, ottaen huomioon miesvaltaiset alat, joita Suomi painottaa siviilikriisinhallinnassa (poliisi, oikeusvaltiotoiminta). Naisten osuus on kasvanut voimakkaasti ensimmäisen toimintaohjelman julkaisun jälkeen. Ennen toimintaohjelmaa vuosina 2003–2004 naisten osuus oli ainoastaan 14 % ja vuosina 2003–2007 keskimäärin noin 19 %. Vuoden 2015 lopulla naisten osuus ylitti 40 %. Naisten määrän kasvu on seurausta johdonmukaisista naisten etenemistä tukevista toimituksista koulutuksessa ja rekrytoinnissa. Siviilikriisinhallinnan peruskursseille (sekä EU Concept Core Course että kansainvälinen poliisikurssi IPOC) vuonna 2015 osallistuneista 38 % oli naisia (kursseille hakeutuneista 37 %). Siviilikriisinhallintatehtäviin vuonna 2015 hakeneista 28 % oli naisia, kun ehdolle asetetuista naisten osuus oli 41,4 %. PLM, PV: Vuonna 2015 Suomi lähetti NCGM:n gender-neuvonantajakoulutukseen yhden naisen ja viisi miestä, kun gender-kouluttajakoulutukseen lähetettiin kaksi miestä ja yksi nainen.
I. Suomen kansainväliseen käyttöön tarjoamat koulutusmoduulit tai -tilaisuudet, joihin 1325 on integroitu	Kriisinhallintakeskus aloitti vuonna 2012 ulkoasiainministeriön IKI-rahoituksella toteuttavan kapasiteetin vahvistamishankkeen yhteistyössä Cairo Center for Training on Conflict Resolution and Peacekeeping in Africa CCCPA:n kanssa. Hanketta jatketaan 31.7.2016 saakka. PLM, PV: Noin 40 prosentissa Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseista käsitellään gender-asioita. Näille kursseille osallistuu opiskelijoita ulkomailta.
J. 1325-osaamisen ja -tavoitteiden huomioiminen johtotason rekrytointiperusteissa, tulostavoitteissa ja evaluoinneissa sekä 1325-tavoitteiden pitäminen esillä keskusteluissa operaatioiden johdon kanssa	Puolustushallinnon tavoitteena on, että kaikki operaatioiden johtoon ja asiantuntijoiksi nimettävät osallistuvat Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen kursseille tai NCGM:n komentajille suunnattuun seminaariin. Käytännössä kaikkien kohdalla tavoitetta ei ole saavutettu, koska päätös näihin tehtäviin nimittämisestä sattaa tulla niin myöhään, että henkilöä ei ehditä kommentaa tällaisille kursseille.
K. Käytännösääntöjen rikkomiseen liittyvät ilmoitukset, tutkitut tapaukset ja työnantajan kurinpitotoimet. Hyväksikäyttöpäilyt: tutkitut tapaukset ja rangaistukset.	CMC: Kriisinhallintakeskuksella on oma käytännösäännöstö, ja tavoitteena on, että jokainen lähetetty asiantuntija allekirjoittaa sen ennen lähtöään tehtäviin ja saa myös aiheeseen liittyvää koulutusta. Jokaiseen operaatioon jossa työskentelee suomalaisia, on nimitetty erikseen kansallinen yhteyshenkilö. Kriisinhallintakeskuksen tietoon eivät kuitenkaan tule kaikki missioissa tapahtuvat häirintätapaukset tai sisäiset tutkinnot, joten häirintätapausten tai muiden Code of Conduct -rikkomusten tilastointi ja niihin puuttuminen on Kriisinhallintakeskuksen näkökulmasta hyvin haastavaa. PLM: Puolustushallinnolla ei ole tiedossa käytännösääntöjen rikkomiseen tai hyväksikäyttöön liittyviä tapauksia vuodelta 2015.
<b>Indikaattori 5. Kansainvälisten sopimusten ratifiointi ja kansallinen toimeenpano</b>	
A. CAHVIO-sopimuksen ja Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen toiminnan yleissopimuksen ratifiointi	Suomi on ratifioinut ihmiskaupan vastaista toimintaa koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen 30.5.2012 ja sopimus on tullut Suomen osalta voimaan 1.9.2012. Naisiin kohdistuvan väkivallan sekä perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus (ns. Istanbulin sopimus) tuli Suomen osalta voimaan 1.8.2015.
B. Kansallisen ihmiskaupan vastaisen toimintasuunnitelman toimeenpanon tulokset sekä ihmiskauppaa koskevan erityislain säätämistä valmistelevan lainsäädäntöhankkeen eteneminen	Kesäkuussa 2014 SM:ssä aloitti toimintansa ihmiskaupan vastaisen toiminnan koordinaattori. Koordinaattiorakennetta vahvistettiin asettamalla ihmiskaupan vastaisen toiminnan yhteensovittamissihteeristö elokuussa 2015.

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
C. Kansallisen naisiin kohdistuvan väkivallan vastaisen toimintaohjelman tulokset	Naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämisen ohjelma 2010–2015 päättyi viime vuonna. Ohjelmasta on valmistunut ulkopuolinen arviointi. Siinä ohjelman todetaan olleen hyvä väline, jolla onnistuttiin edistämään naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämistoimia Suomessa poikkihallinnollisesti. Ohjelma toi yhteen eri toimijat ja mahdollisti toimenpiteitä, joita ei olisi saatu aikaan ilman ohjelmaa. Se edisti väkivallan vähentämistoimia laajasti kaikkiaan 66 toimenpiteen kautta PV: Puolustusvoimissa on pidetty toimintaohjelmaan liittyen agressionhallintaoppitunteja kaikille varusmiehille. Oppitunteja pidetään jatkossakin. Oppituntien vaikuttavuutta on vaikea arvioida.
Indikaattori 6. Arviointi, tulokset ja tutkimus	
A. Tuotetut selvitykset ja tutkimukset: aihealueiden kattavuus, lukumäärä, ja kokonaisarvo.	CMC: Vuonna 2015 julkaistiin Suomen UN Womenin, Kriisinhallintakeskuksen ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen yhteistyössä kokoama "Gender checklists for crisis management personnel" -opas sukupuolinäkökulman huomioimiseksi sekä sotilaallisen että siviilikriisinhallinnan operaatioissa. PLM: Kouri Sini. 2015. Gender-toiminta osana sotilaallista kriisinhallintaa - rekrytointi, koulutus ja operatiivinen toiminta. Diplomityö, yleisesikuntaupseerikurssi 57.UM: Suomi tukee UN Womenin suurimpana yleisrahoittajana myös järjestön selvitys- ja tutkimustyötä merkittävästi.
B. Kerättyjä ja kansallisesti käytettäviä oppeja (lessons learned) ja parhaita käytäntöjä (best practises). Oppeja ja käytäntöjä jaettu kansainvälisesti ja osallistuttu niitä koskevaan kehittämiseen.	CMC: Kriisinhallintakeskus kerää systemaattisesti operaatioissa palvelevilta ja kotiutuneilta asiantuntijoilta oppeja ja parhaita käytäntöjä esimerkiksi gender- koulutuksen vaikuttavuudesta ja päätöslauselma 1325 tuntemuksen tarpeellisuudesta operaatioissa palvellessa. Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijoille suuntaamia kyselyjä tulee edelleen kehittää ottamaan paremmin huomioon gender- ja 1325-teemat, ja kyselyjen tuloksia tulee jakaa ja hyödyntää nykyistä laajemmin. PLM: Lessons Identified ja Lessons Learned toimintaa kehitetään Pääesikunnan koulutusosastolla. Tulevaisuudessa toimintaa laajennetaan niin, että näillä menetelmillä saadaan tietoa gender-toiminnan vaikuttavuudesta operaatioissa ja kohdemaissa. Toistaiseksi näitä tietoja ei ole käytettävissä
C. Tulosten ja suositusten todennettu hyödyntäminen, esimerkiksi kriisinhallintavalmiuksien ja -suorituskykyjen kehittämisessä.	
D. Kehitysyhteistyön normien ja ohjeiden kehittäminen sekä evaluaatiot.	UN Womenista tehtiin ensimmäinen samanmielisten avunantajamaiden arviointiverkoston MOPAN:in (Multilateral Organisations Performance Assessment Network) arviointi vuonna 2014 (julkaisu vuoden 2015 alussa). UN Womenin tulokset arvioinnissa olivat monilta osin hyvät. Arvioinnin mukaan on vielä liian varhaista arvioida järjestön kehitystuloksia kattavasti. Arviointi kuitenkin osoitti, että UN Women on toiminut tuloksellisesti erityisesti naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemisessä, naisten johtajuuden edistämässä rauhan ja turvallisuuden kysymyksissä sekä sukupuolten väliseen tasa-arvoon tähtäävien globaalien normien ja standardien edistämässä.
Indikaattori 7. Tilastointi ja viestintä.	

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
A. Käytettävissä sukupuolen mukaan eriteltyjä tilastoja toimeenpanon eri aloilta.	<p>CMC: Kriisinhallintakeskus kerää sukupuolen mukaan eriteltyä tilastoa sen koulutuksiin hakeneista ja koulutetuista asiantuntijoista, sekä Kriisinhallintakeskuksen kautta tehtäviin hakeutuneista, tehtäviin esille asetetuista ja lähetetyistä asiantuntijoista.</p> <p>UM: Sukupuolen mukaan eriteltyjä kansainvälistä ja kansallista toimeenpanoa koskevia tilastoja on käytössä vaihtelevasti. Muun muassa UN Women tuottaa tällaista tietoa. Olemassa olevan datan hyödyntämistä pyrittiin kehittämään.</p> <p>PLM: Puolustusvoimilla on käytössä sukupuolen mukaan eriteltyjä tilastoja koulutetuista ja operaatioihin osallistuneista asiantuntijoista ja johtajista sekä koko kriisinhallintahenkilöstöstä.</p>
B. Tuotetut aineistot ja julkaisut sekä toimet 1325:n tunnettuuden lisäämiseksi, ml. Kriisinhallinnan sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen.	<p>Tasavallan presidentti Sauli Niinistö liittyi vuonna 2015 UN Womenin HeforShe Impact Champions 10x10x10 -aloitteeseen, jossa koottiin yhteensä 30:stä valtion- ja hallitusten päämiehestä sekä yritysten ja yliopistojen miesjohtajasta koostuva vaikuttajien ryhmä. Ryhmän jäsenet ovat sitoutuneet edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ja vahvistamaan naisten oikeuksia ja asemaa. Ryhmän jäsenten sitoumukset ovat luettavissa UN Womenin verkkosivustolla (<a href="http://www.heforshe.org/impact">www.heforshe.org/impact</a>). Tasavallan presidentin sitoumukset koskevat naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämistä, päätöslauselma 1325:n toimeenpanoa sekä naisten taloudellisen johtajuuden edistämistä. Kriisinhallintakeskus järjesti yhdessä sisäministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa seminaarin "Women in Civilian Crisis Management and Peacebuilding Missions", jossa käsiteltiin naisten työskentelemistä kansainvälisissä siviilikriisinhallintatehtävissä sekä naisten rekrytoitumista näihin tehtäviin.</p> <p>Puolustusvoimien gender-toimintaa käsittelevä normi ja Sini Kourin diplomityö lisäävät osaltaan aiheen tunnettuutta puolustushallinnossa. Lisäksi Pääesikunnan suunnitteluosastolla valmisteilla olevaan kriisinhallinnan katonnormiin on tulossa erillinen liite gender-toiminnasta.</p> <p>Ulkoministeriä järjesti 30.11.2015 1325 15-vuotis juhlaseminaarin</p>
C. 1325-osaamisen vahvistaminen hallinnonalojen sisäisessä koulutuksessa.	<p>UM:n uusien diplomaattien koulutukseen (Kavaku) sisältyy 1325-perehdytys. Ensi sijassa 1325-osaamisen vahvistaminen tapahtuu ulkoasiainhallinnon sisäisen tiedottamisen ja 1325-vastuuvirkamiesten antaman asiantuntijatuen kautta. 1325-vastuuvirkamiehillä ministeriössä ja edustustoissa on mahdollisuus osallistua kv. 1325-koulutuksiin työtilanteen ja määrärahojen puitteissa.</p> <p>PLM: Puolustushallinnossa gender-osaamista vahvistettiin kriisinhallintahenkilöstön, kadettien, johtajien, asiantuntijoiden ja ylimmän johdon koulutuksella ja seminaareilla. Rotaatiokoulutuksen, Maanpuolustuskorkeakoulun ja Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen ohella Tukholman NCGM-keskuksella on merkittävä rooli koulutuksessa.</p> <p>OKM: Suomessa perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa edistetään läpileikkaavasti yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, mukaan lukien sukupuolten välistä tasa-arvoa. Vuonna 2015 opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen välisen tulossopimuksen mukaisesti perusopetusta on kehitetty koko ikäluokalle yhteisenä, tasavertaiset edellytykset turvaavana opetuksena. Opetushallitus on vienyt tasa-arvoasioita eteenpäin uusissa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa, jotka otetaan käyttöön syksyllä 2016. Lisäksi Opetushallitus julkaisi vuonna 2015 oppilaitosten käyttöön tarkoitetun oppaan sukupuolten tasa-arvon edistämisen tukemiseksi perusopetuksessa. Koulutuksen tasa-arvon edistämiseen tarkoitettua valtion erityisavustusta käytettiin vuonna 2015 koulutuksellista tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat lähtökohdiltaan muita haasteellisemmassa toimintaympäristössä toimivien koulujen toiminnan ja laadun tukemiseen. Yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa on lakisääteisten tehtävien hoitamiseen kytketty yhteiskunnallinen vuorovaikuttaminen. Täten yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen ohjauksessa korostetaan myös 1325 päätöslauselman lähtökohtien mukaisesti yhteistyötä eri viranomaisten, kansalaisjärjestöjen ja yritysten kanssa.</p>

Toiminta 2015	Tehdyt toimet
<b>Indikaattori 8. Seuranta ja raportointi.</b>	
A. Kansallisen seurantaryhmän säännöllinen kokoontuminen	Kansallinen Seurantaryhmä on kokoontunut vuoden aikana 4 kertaa. Kokoonpanoltaan avoimen seurantaryhmän kokouksissa ovat olleet edustettuina UM:n eri osastot, vastuuministeriöt sekä kansalaisyhteiskunnan ja tutkimussektorin edustajat. Pääpaino oli tiedonvaihdossa ja temaattisessa keskustelussa 1325-toimeenpanosta sekä turvallisuusneuvoston 1325-päätöslauselman toimeenpanon 15-vuotisarviointissa. SM:n johdolla kokoontuva CMC:n 1325-ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Ryhmä täydentää osaltaan kansallisen koordinaation mekanismeja.
B. Vuosittainen raportti eduskunnalle (ulkoasiainvaliokunta).	Eduskunnan ulkovaliokunta ei käsitellyt vuoden 2014 raporttia. Sovittiin, että UaV käsittelee vuoden 2014 ja 2015 raportit samanaikaisesti 2016.
C. Toteutunut kansainvälinen raportointi YK:n, EU:n, Naton ja muiden järjestöjen indikaattorien perusteella, ml. CEDAW:lle tehtävä raportointi.	Suomi toimitti Natolle vuosittain rauhakumppanimailta pyydettyä raportin 1325-toimeenpanosta kansallisissa asevoimissa ja puolustuspolitiikassa. UM toimitti pääsihteerin pyynnöstä UNWOMEN:lle kansallista 1325- toimeenpanoa koskevan raportin.
D. Rahoitus kansalaisjärjestöjen 1325-työlle.	UM:n tuki Suomen 1325-verkostolle oli vuonna 2015 yhteensä 50 430 euroa.  Kehitysyhteistyövaroilla ja edustustojen paikallisen yhteistyön määrärahoilla on rahoitettu kansalaisjärjestöjen 1325-työtä kokonaisuudessaan laajamittaisesti, mutta tarkan summan arviointi on vaikeaa käytettävissä olevan datan perusteella.